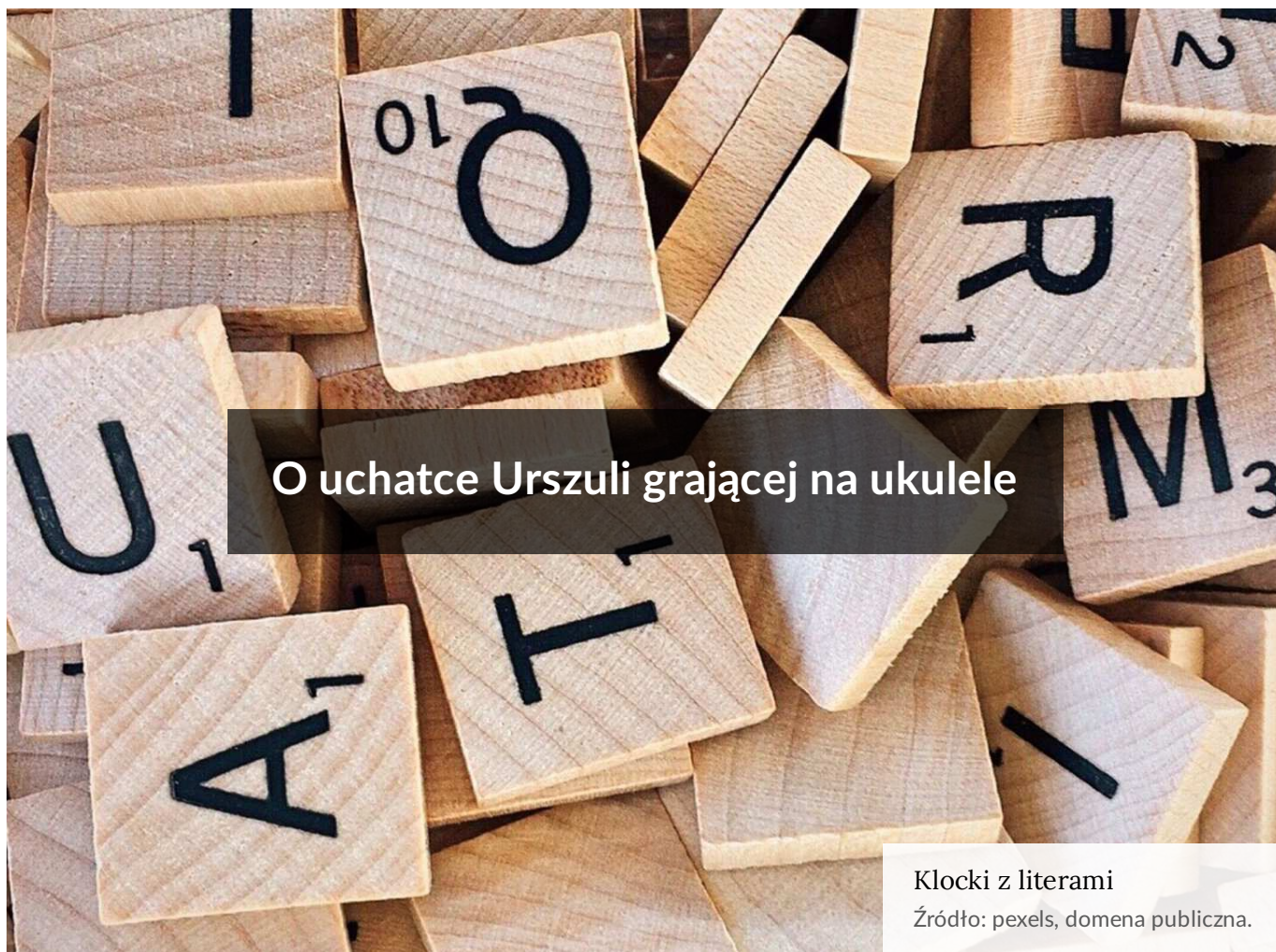

O uchatce Urszuli grającej na ukulele

Klocki z literami

Źródło: pexels, domena publiczna.

Twoje cele

- przećwiczysz zasady pisowni z literą „u”;
- zagrasz w grę ortograficzną z kołem fortuny;
- zredagujesz przepis kulinarny, w którym znajdą się wyrazy z ortograficznymi trudnościami.

Na początku nauki o języku polskim ortografia wydaje się być jedną z najtrudniejszych rzeczy, z jaką należy się zmierzyć. Czy aby na pewno? Zasady zapisu wyrazów z samogłoską „u” są jednymi z najprostszych. Przekonasz się o tym, rozwiązując poniższe ćwiczenia!

Więcej informacji i ćwiczeń dotyczących pisowni samogłoski „u” odnajdziesz w lekcji pt.: [O malutkim UparciuchU](#).

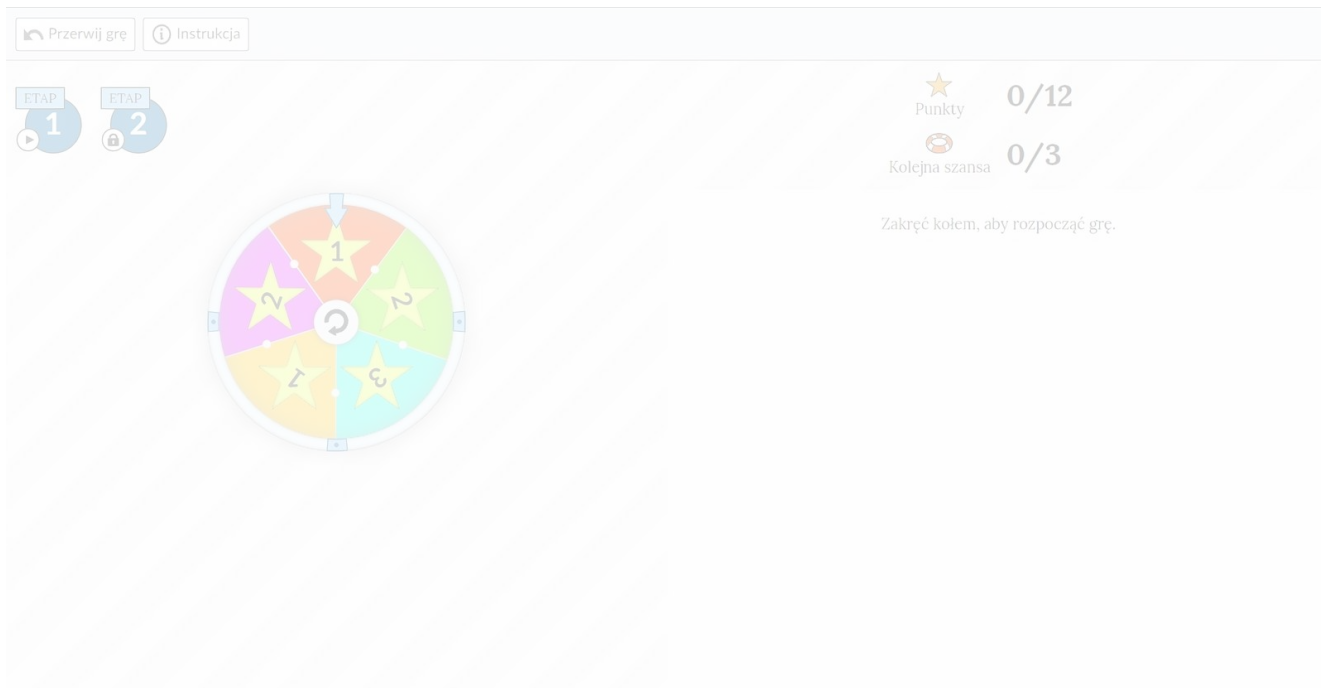
Polecenie 1

Przypomnij sobie zasady pisowni wyrazów z „u”.

Ćwiczenie 1

Ułóż z podanymi poniżej wyrazami zdania.

- [ciuciubabka](#),
- [wydmuszka](#),
- [katakumby](#),
- [ułuda](#),
- [utrącjusz](#).

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D10wUJFRc>

Gra edukacyjna utrwalająca pisownię wyrazów z „u”.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 2

Wypisz, inne niż te, które pojawiły się w grze, nazwy owoców i warzyw zawierające samogłoskę „u”.

Polecenie 3

Uzasadnij pisownię wyrazów wskazanych w poprzednim poleceniu. W tym celu podaj odpowiednią regułę ortograficzną.

Polecenie 4

Zredaguj przepis kulinarny, w którym użyjesz nazw warzyw i owoców zawierających trudność ortograficzną z literką „u”.

Ćwiczenie 2

Dopasuj wyrazy do właściwej reguły ortograficznej.

„U” piszemy na początku wyrazów.

Wyjątki: ósmy, ósemka, ów, ówdzie, ówczesny.

„U” piszemy zawsze na końcu wyrazów.

„U” piszemy w zakończeniach czasowników typu: „-uję”, „-ujesz”, „-uje”.

„U” piszemy w zakończeniach wyrazów typu „-unek”, „-un”, „-una”, „-unka”.

„U” piszemy w zakończeniach wyrazów typu: „-uch”, „-ucha”, „-uszka”.

„U” piszemy w zakończeniach wyrazów typu: „-usz”, „-uszek”.

autobusu

kwiatu

sanitariusz

wężu

gotujesz

struna

domu

uwarunkowanie

opiekunka

zuch

poduszka

pakunek

ukrop

umywalka

kieruje

rysuję

scenariusz

łakomczuszek

usługa

rachunek

skrucha

klaun

zawierucha

okruszek

papieru

Ćwiczenie 3

Połącz wyrazy z końcówkami, dzięki którym zostaną stworzone ich zdrobnienia.

lala	-uszek
mama	-unio
brzuch	-uszka
syn	-unia
poducha	-uś
dziadek	-usia

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

Przeczytaj podane wyrazy, a następnie zaznacz, do jakiej grupy wyrazowej należą.

- Wyrazy *mundur*, *suknia*, *bluzka* to nazwy ☐ budynków | ☐ ubrań | ☐ huraganów .
- Wyrazy *punk*, *blues*, *musical* to nazwy gatunków ☐ muzycznych | ☐ papug | ☐ jaszczurek .
- Wyrazy *chudy*, *duży*, *rudy* to opis ☐ obrazu | ☐ pokoju | ☐ wyglądu .
- Wyrazy *globus*, *biurko*, *komputer* to elementy wnętrza ☐ pokoju ucznia | ☐ salonu | ☐ kuchni .

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 5

Uzupełnij tabelę. W wolne miejsca wpisz odgadnięte z rozsypanek literowych wyrazy z „u”.

Rozsypanka literowa	Podpowiedź	Odgadnięty wyraz
trupieszka	nazwa warzywa	
słupgokrę	nazwa części ciała	
luszpeka	nazwa elementu garderoby	
mukazy	nazwa szkolnego przedmiotu	
rykuMer	nazwa planety	

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Uzupełnij przysłowia, wpisując wyrazy z trudnością ortograficzną „u”.

kołem się toczy.
Dzieci i ryby nie mają.
Baba z , koniom lżej.
Dla chcącego, nic .

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

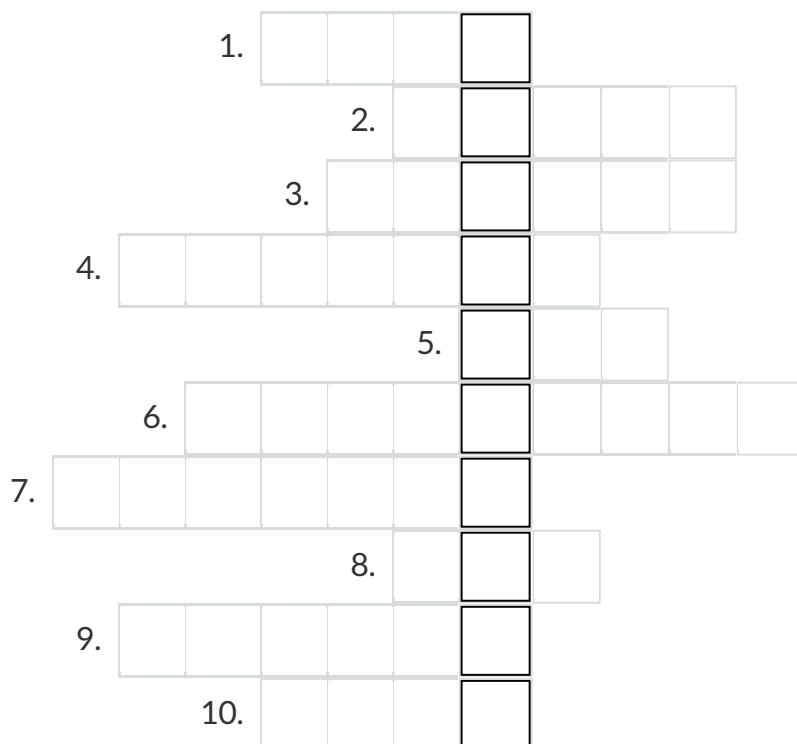
Przyjrzyj się poniższej ilustracji, a następnie wypisz wszystkie wyrazy, w których pojawia się „u”.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 8

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło.

1. Część ciała, dzięki której słyszymy.
Forma - mianownik, liczba pojedyncza
2. Jak nazywamy ludzi, którzy mają pomarańczowe włosy?
Forma - mianownik, liczba mnoga
3. Poruszamy nimi, gdy mówimy.
Forma - narzędnik, liczba mnoga
4. Pieje rano.
Forma - celownik, liczba mnoga
5. Można go sobie nabić.
Forma - mianownik, liczba pojedyncza
6. Z tego zboża powstaje popcorn [czyt. popkorn].
Forma - dopełniacz, liczba pojedyncza
7. Jak nazywamy ziemniaki, pomidory i ogórki?
Forma - mianownik, liczba mnoga
8. Niezidentyfikowany obiekt latający.
Forma - mianownik, liczba pojedyncza

9. Uformowana z ciasta, podawana do obiadu. Może być ślaska, leniwa.
Forma - biernik, liczba mnoga
10. Może być zrobiona z różnych warzyw, np.: ogórków, pomidorów.
Forma - mianownik, liczba pojedyncza

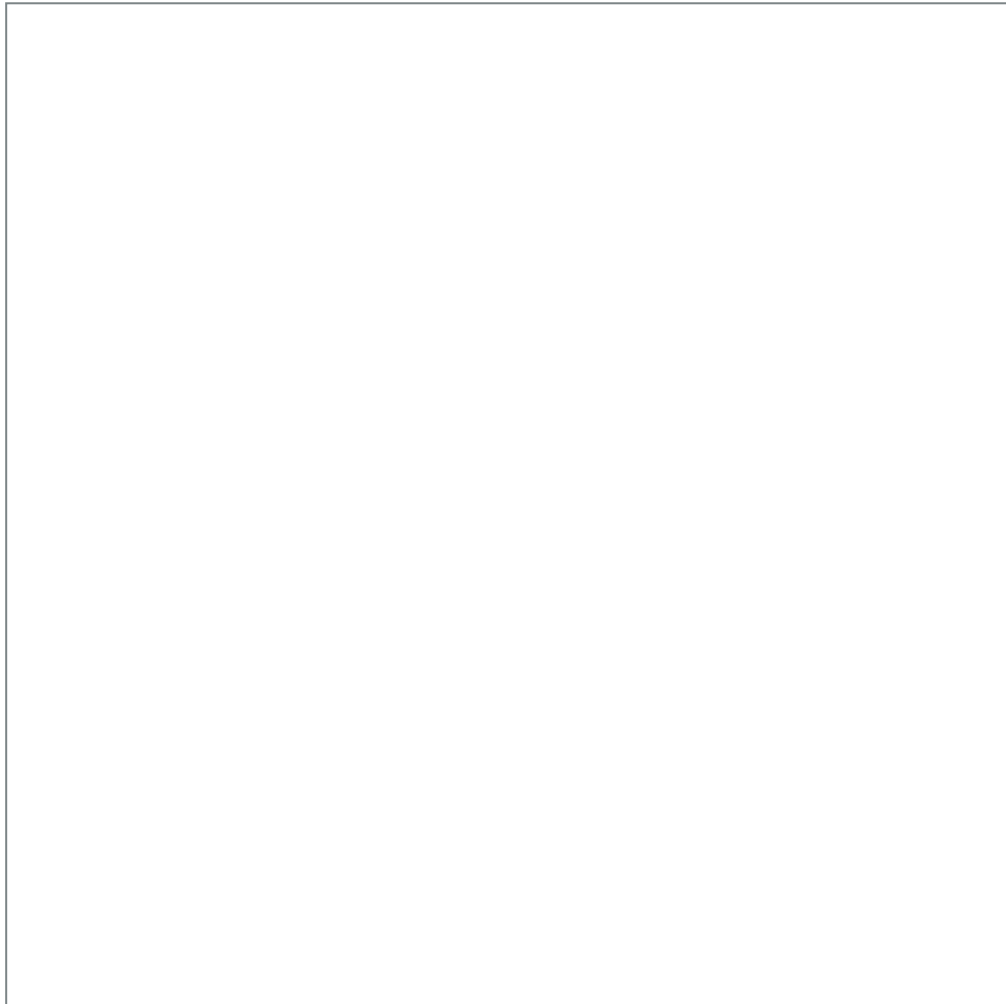
Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 5

Napisz opowiadanie o [uchatce](#) Urszuli, która gra na [ukulele](#). Postaraj się użyć jak najwięcej wyrazów z „u”.

Polecenie 6

Narysuj „ilustrację ortograficzną” do napisanego opowiadania. Pamiętaj, aby na rysunku pojawiły się wyrazy z trudnością ortograficzną wraz z zaznaczoną literą „u”. Skorzystaj z zamieszczonego poniżej szkieletownika.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Słownik

ciuciubabka

zabawa dziecięca, w której jeden z uczestników z zawiązanymi oczami łapie innych

katakumby

system podziemnych korytarzy, wnęk i pomieszczeń pełniących w okresie wczesnochrześcijańskim funkcję cmentarza

ukulele

hawajski instrument muzyczny, który jest podobny do gitary; ma cztery struny

ułuda

to, co jest tylko wytworem wyobraźni

uchatka

morski ssak podobny do foki

utracjusz

człowiek rozrzutny, trwoniący pieniądze

wydmuszka

skorupka jajka, którego zawartość została wydmuchana przez małą dziurkę

Notatnik

Bibliografia

Gierymska B., Gierymski K., (2013), *Ortografia na bardzo dobry*, Warszawa: Agencja Wydawnicza „Grym”.

Polański E. (red.), (2016), *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.